

PROFESOR ROMUALD POLIŃSKI. W 50-LECIE AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ I DYDAKTYCZNEJ (1968 – 2018)

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej z reguły skłania do refleksji nie tylko samego jubilata, ale również jego współpracowników, przyjaciół i kolegów. Profesor Romuald Poliński, który obchodzi taki jubileusz, jest wybitnym ekonomistą, ma znaczący i twórczy dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny. Jego prace naukowe były publikowane w kraju i zagranicą. Jest autorem 9 monografii i ponad 100 innych publikacji naukowych.

Jest cenionym dydaktykiem akademickim. Prowadził wykłady i seminaria. Był promotorem wielu prac licencjackich i magisterskich.

Prof. Romuald Poliński brał udział w dziesiątkach konferencji naukowych (krajowych i zagranicznych), w tym w charakterze referenta, oraz w projektach badawczych (uczelnianych, resortowych i międzynarodowych). Jest autorem ekspertyz dla instytucji i ministerstw.

Romuald Poliński po maturze w I Liceum Ogólnokształcącym im. Księżnej Elżbiety studiował na Politechnice Szczecińskiej. Po dwóch latach przeniósł się na Wydział Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Program studiów na tym Wydziale był wzorowany na programie Wydziału Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Chicagowskiego (University of Chicago), z zachowaniem pewnych odmienności wynikających z ówczesnych uwarunkowań systemowych. Określenie polityczna oznaczało tu w pewnym uproszczeniu makro, a nie spolityzowana. Studia ekonomiczne na UW były wysoce zmatematyzowane. Kształciły one teoretyków ekonomii, makroekonomistów i ekonometryków, stąd wielu ich absolwentów było profesorami na uniwersytetach polskich i zagranicznych oraz zajmowało kierownicze stanowiska państwowe i w instytucjach międzynarodowych. Pierwszym dziekanem Wydziału był profesor Edward Lipiński.

Wydział Ekonomii Politycznej UW był w pewnym sensie elitarny ze względu nie tylko na nowoczesny program studiów, ale również na wybitnych naukowców, którzy na nim wykładali.

Tytuł magistra ekonomii Romuald Poliński uzyskał na Uniwersytecie Warszawskim w 1967 r., a przedmiotem pracy magisterskiej były zasadnicze zagadnienia nauki ekonomii – gnoseologiczne i społeczne. Z tej tematyki opublikował kilka artykułów w czasopiśmie

naukowych SGPiS (obecnie Szkoła Główna Handlowa) i innych. Dotyczyły one głównie metodologii nauk ekonomicznych.

Romuald Poliński po studiach na UW pracował w banku państwowym na stanowisku inspektora kredytowego, a następnie był pracownikiem naukowo-dydaktycznym w katedrach finansów i ekonomii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W 1974 r. uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych na tym Uniwersytecie na podstawie rozprawy na temat roli zysku i rentowności w gospodarce narodowej. W ówczesnym okresie kategorie zysku i rentowności podmiotów gospodarczych nie były w warunkach systemu centralnego planowania i zarządzania gospodarką narodową właściwie doceniane jako istotne parametry ekonomiczne i finansowe. Mimo to, a może właśnie dlatego, rozprawa ta została wyróżniona w konkursie, a autor nagrodzony. Opublikował ją w kilku artykułach.

Drugi wyższy stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych uzyskał w Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk na podstawie oceny dorobku naukowego i przedstawionej dysertacji na temat prawidłowości transformacji systemów ekonomicznych w Europie Środkowo-Wschodniej, opublikowanej w wydaniu książkowym przez Uniwersytet Warszawski.

Jest członkiem Washington Academy of Sciences.

Jako profesor uczelni warszawskich, w tym Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie, prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu makroekonomii, polityki gospodarczej, regionalnej i pieniężnej, finansów i bankowości oraz integracji europejskiej. Na tej tematyce skupiały się też jego zainteresowania naukowo-badawcze i tematyka publikowanych prac naukowych. Opublikował również wiele artykułów popularno-naukowych, jak np. Polityka makroekonomiczna Polski a strefa euro, „Rzeczpospolita” z 9. lipca 2007 r.

W szkolnictwie wyższym pełnił różne funkcje kierownicze: kierownika katedry finansów i bankowości, prodziekana wydziału ekonomicznego, dyrektora centrum studiów podyplomowych i Rektora Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli. Przez dwie kadencje był członkiem senatu akademickiego.

Romuald Poliński, co należy podkreślić, podejmował również aktywność zawodową poza szkolnictwem wyższym. W różnych okresach pełnił funkcje menedżerskie w sektorze bankowym, spółkach kapitałowych i innych podmiotach gospodarczych czy organizacjach. Był mianowany i powoływany na stanowiska państwowe. Takie uzupełnianie się różnych form aktywności zawodowej wzbogaca – pogłębia wiedzę i kompetencje, poszerza umiejętności praktyczne, a w tym przypadku również kwalifikacje kierownicze.

Był sekretarzem zarządu i dyrektorem biura oddziału wojewódzkiego oraz członkiem Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, a także z-cą kierownika zakładu przemysłu maszynowego ds. ekonomicznych. W spółkach z o.o. pełnił takie funkcje, jak z-ca dyrektora generalnego centrum promocji biznesu, dyrektora spółki i prokurenta.

Romuald Poliński ma uprawnienia w zakresie nadzoru korporacyjnego i bankowego. W 1994 r. został zakwalifikowany na listę kandydatów na członka rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa, a w 1997 r. zaakceptowany przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego do pełnienia funkcji członka zarządów komisarycznych, kuratora i likwidatora banków.

Pełnione funkcje w sektorze bankowym to: doradca prezesa banku oraz z-ca dyrektora departamentu kredytowego i dyrektor departamentu ekonomicznego centrali banku.

W spółce akcyjnej Skarbu Państwa był przewodniczącym rady nadzorczej, p.o. prezesa zarządu i członkiem zarządu ds. ekonomicznych.

Jeśli idzie o administrację państwową, to należy wymienić takie funkcje pełnione przez Romualda Polińskiego, jak dyrektor w urzędzie wojewódzkim, doradca i radca Ministra Finansów, doradca Prezesa Rady Ministrów oraz wiceminister Pracy i Polityki Społecznej.

Zakres zainteresowań naukowych i publikacji prof. Romualda Polińskiego obejmuje takie 4 grupy tematyczne, jak: 1) polityka ekonomiczna, regionalna i pieniężna, 2) sektor finansowy (bankowość i ubezpieczenia) i inżynieria finansowa, 3) prorynkowa transformacja systemowa w Europie Środkowo-Wschodniej i 4) Unia Europejska, w tym strefa euro.

Pierwsza grupa obejmuje następujące zagadnienia: polityka makroekonomiczna Polski, stabilność i rozwój ekonomiczny w koncepcjach laureatów Nagrody Nobla, systemowe instrumenty polityki proeksportowej, reforma gospodarcza w układzie terenowym, teoria i polityka rozwoju regionalnego, rozwój gospodarczy Polski i Słowacji, orientacje i uwarunkowania polityki pieniężnej Polski, transmisja polityki pieniężnej do gospodarki w kontekście równowagi wewnętrznej i zewnętrznej oraz rola kadr kierowniczych w gospodarce.

W zakresie sektora bankowego w Polsce badania i publikacje ich wyników dotyczyły takiej problematyki, jak planowanie strategiczne banku i zarządzanie kredytami nieregularnymi, banki a budżet państwa oraz konsolidacja sektora bankowego. A w kontekście funkcjonowania Unii Europejskiej i strefy euro istotne były zagadnienia statusu Europejskiego Banku Centralnego i Europejskiego Systemu Banków Centralnych (organizacja, system finansowy, unia bankowa i polityka pieniężna). Odnośnie do sektora ubezpieczeń należy wymienić takie tematy, jak strategia działania towarzystwa ubezpieczeniowego, kierunki

restrukturyzacji PZU S.A. i konsolidacja sektora ubezpieczeń w Polsce, a w zakresie ubezpieczeń społecznych – funkcjonowanie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Inżynieria finansowa to głównie regulacje Kodeksu spółek handlowych, dyrektywy Unii Europejskiej w zakresie spółek kapitałowych, podmioty dominujące a podmioty zależne w gospodarce rynkowej, podatkowe grupy kapitałowe, ceny transferowe w przedsiębiorstwach powiązanych kapitałowo, planowanie podatkowe w przedsiębiorstwie, model ekonomiczny thin capitalisation w korporacjach międzynarodowych, leasing pracowniczy w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, inżynieria finansowa programu budowy i eksploatacji autostrad płatnych w Polsce oraz problemy roli zysku i rentowności w przedsiębiorstwach.

Grupa tematyczna: prorynkowa transformacja systemowa w Europie Środkowo-Wschodniej, obejmuje taką tematykę, jak założenia teorii prorynkowej transformacji systemowej, główne problemy transformacji systemowej w Europie Środkowo-Wschodniej, Konsensus Waszyngtoński i metody stabilizacji makroekonomicznej, reformy gospodarcze a transformacja systemowa, prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych, istota i źródła recesji transformacyjnej, rola inwestycji zagranicznych w stabilizacji i rozwoju gospodarki, ład instytucjonalny a transformacja, ekonomia i zarządzanie transformacją systemową w Europie Środkowo-Wschodniej, prawidłowości prorynkowej transformacji systemowej w Europie Środkowo-Wschodniej.

Tematyka Unii Europejskiej i strefy euro to program PHARE w okresie przedakcesyjnym, główne problemy konwergencji makroekonomicznej w Unii Europejskiej, europejska Unia Gospodarczo-Walutowa, problemy i dylematy strefy euro, kryzys i reformy strefy euro, rezultaty członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz Polska a strefa euro.

Prof. Romuald Poliński niezmiennie uważa, że misją uczonego jest dociekanie i poznawanie prawdy. I tym kieruje się od dziesięcioleci w swojej pracy naukowej. A za naczelną zadanie jako teoretyka ekonomii uznaje określanie przesłanek stabilności i rozwoju gospodarki w skali zarówno mikro i mezo, jak makro, przy czym przez stabilność rozumie również stabilność finansową, a za rzeczywisty rozwój taki, który uwzględnia jego aspekty społeczne.

W swych pracach naukowych nie tylko analizuje, interpretuje i ocenia złożoną rzeczywistość społeczno-ekonomiczną w jej różnorodności i dynamice, ale również w tym kontekście zawsze ma na względzie konieczne zmiany w kierunku podnoszenia efektywności i jakości procesu gospodarowania.

W monografiach, artykułach i ekspertyzach formułuje wnioski i rekomendacje dla polityki ekonomicznej i systemu funkcjonowania gospodarki, w tym jego bazy

instytucjonalnej, co ma ważne znaczenie szczególnie odnośnie do prorynkowej transformacji systemowej w Polsce i całej Europie Środkowo-Wschodniej, a także integracji europejskiej.

Romuald Poliński ma dobre relacje międzyludzkie – zawodowe i koleżeńskie. Cechą jego charakteru jest to, że z atencją odnosi się do adwersarzy naukowych i innych, którzy działają w dobrej wierze – do ich poglądów, koncepcji, opinii czy rekomendacji dla polityki ekonomicznej.

Ci, którzy go znają, wiedzą, że jest z zasady wymagający wobec studentów, pracowników, współpracowników i innych, ale nie bardziej niż wobec siebie samego.

Prof. Romuald Poliński posiada odznaczenia państwowe i inne, w tym nadaną przez Prezesa NBP odznakę honorową „Za Zasługi Dla Bankowości Rzeczypospolitej Polskiej”.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i Towarzystwa Naukowego Prakseologii.

Dane rodzinne Jubilata. Romuald Stefan Poliński urodził się 25 maja 1942 r. w rodzinie ziemiańsko-wojskowej jako syn Józefa i Marii z domu Iwaszkiewicz. Miał dwóch braci: starszy Daniel, dr filozofii, wykładowca akademicki w Warszawie, zmarł w 2000 r., a młodszy Konstanty zmarł w 1970 r. w wieku 20 lat.

Ma dwóch synów: starszy ukończył studia prawnicze na UW i ekonomiczne na SGH oraz studia na University of Chicago, uzyskując tytuł Master of Business Administration (MBA), a młodszy jest absolwentem Wydziału Zarządzania UW.

Gratulując Jubilatowi dotychczasowych osiągnięć życzymy Mu dalszej aktywności w dziedzinie nauk ekonomicznych.

Współpracownicy, przyjaciele i koledzy

Wybrane publikacje naukowe prof. Romualda Polińskiego

(monografie, rozdziały w pracach zbiorowych, artykuły w czasopismach naukowych)

Monografie

1. Problemy strefy euro, Wydawnictwo Naukowe FREL, Warszawa 2015.
2. Unia Gospodarcza i Walutowa w Europie. Funkcjonowanie. Kryzys, Reformy, ALMAMER Szkoła Wyższa, Warszawa 2015.

3. Polityka pieniężna Polski. Orientacje i uwarunkowania, ALMAMER Szkoła Wyższa, Warszawa 2013.
4. Reformy gospodarcze i transformacja systemów ekonomicznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, ALMAMER Szkoła Wyższa, Warszawa 2011.
5. Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Stalowa Wola 2009.
6. Prawidłowości transformacji systemów ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2003.
7. Historia myśli ekonomicznej. Praca zbiorowa. Podręcznik akademicki, Ossolineum, Wrocław 1979, s. 480 (współautorstwo).

Rozdziały w pracach zbiorowych

1. Teoria i polityka rozwoju regionalnego, w: Gospodarka regionalna i lokalna. Wybrane zagadnienia. Redakcja naukowa M. G. Brodziński, ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2010.
2. Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w stabilizacji i rozwoju gospodarki, w: Polityka inwestycyjna a rozwój regionalny. Praca zbiorowa pod red. R. Polińskiego, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Stalowa Wola 2009.
3. Polityka makroekonomiczna Polski, w: Polityka gospodarcza Polski po akcesji do Unii Europejskiej. Redakcja naukowa S. Zięba i E. Mazurkiewicz, ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2007.

Artykuły w czasopismach naukowych

1. Europejski System Banków Centralnych, „Prakseologia i Zarządzanie. Zeszyty Naukowe” Towarzystwa Naukowego Prakseologii. Polish edition. Open acces, 2019 Nr 1.
2. Europejski Bank Centralny – organizacja, system finansowy, unia bankowa i polityka pieniężna, „Zeszyty Naukowe” Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie, 2018 Nr 2 (60).
3. Ekonomia i zarządzanie transformacją systemową w Europie Środkowo-Wschodniej, „Prakseologia i Zarządzanie. Zeszyty Naukowe” Towarzystwa Naukowego Prakseologii. Polish edition. Open acces, 2018 Nr 1.
4. Kryzys europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej, „Zeszyty Naukowe” Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie, 2017 Nr 2 (56).
5. Zarys teorii prorynkowej transformacji systemowej, „Zeszyty Naukowe” Uczelni Warszawskiej im. Marii Skłodowskiej-Curie, 2017 Nr 4 (58).

6. Theoretical bases of policy of regional development, „Scientific Journal”, School of Economics and Management in Public Administration, Bratislava, Slovakia, No. 1, March 2016, Volume XII.
7. Stabilność i rozwój ekonomiczny w koncepcjach laureatów Nagrody Nobla, „Zeszyty Naukowe” ALMAMER Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, 2014 Nr 3 (72).
8. Teoria ekonomii a prawidłowości prorynkowej transformacji systemowej, „Zeszyty Naukowe” ALMAMER Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, 2011 Nr 1 (63).
9. Model ekonomiczny thin capitalisation w korporacjach międzynarodowych, „Zeszyty Naukowe” ALMAMER Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, 2009 Nr 2 (55).
10. Ład instytucjonalny w rozwoju gospodarczym, „Zeszyty Naukowe” ALMAMER Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, 2008 Nr 2 (52).
11. Strefa euro: problemy i dylematy Polski, „Wiek XXI – The 21st Century. Zeszyty Naukowe – Teoretyczne” Prywatnej Wyższej Szkoły Biznesu i Administracji, 2006 Nr 4 (22)/2007 Nr 1 (23).
12. Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych a transformacja systemowa w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, „Studia Finansowe” Wyższej Szkoły Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie, 2004 Nr 67.
13. Konsensus Waszyngtoński i metody stabilizacji makroekonomicznej, „Zeszyty Naukowe” Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, 2003 Nr 3 (33).
14. Zarządzanie i finansowanie programów budowy autostrad. Ujęcie systemowe, „Business, Prawo, Ekonomia”. Czasopismo naukowe Uniwersytetu Warszawskiego, 2002 Nr 1.
15. Kodeks spółek handlowych a dyrektywy Unii Europejskiej, „Przegląd Prawa Handlowego” 2001 Nr 7.